

**O'QUVCHILARGA MATEMATIKA FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY
INNOVATSION TEKNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH**

Donaxol Murodova Jumanazarovna

Toshkent shahri Sergeli tumani 300-IDUM

Matematika

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'quvchilarga matematika fanini o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish, matematik ta'limga kompetensiyaviy yondashuv, modellashtirish orqali o'quvchilarga ma'lumotlarni grafik tarzida kompyuter multimediasi ko'rinishida taqdim etish, modellastirilgan dasturlardan foydalanishning maqsadi haqida batafsил bayon etilgan.

Kalit so'zlar: axborot-kommunikatsiya, kompetensiyaviy yondashuv, modellashtirish, zamonaviy axborot texnologiyalari.

Kirish:

Mutaxassislarning ta'kidlashlaricha, matematika fanini yaxshi o'zlashtirgan o'quvchining analitik va mantiqiy fikrlash qobiliyati yuqori bo'ladi. Bu nafaqat misol va muammolarni hal qilishda, balki hayotdagi turli vaziyatlarda ham tez qaror qabul qilish, muhokama qilish va muzokaralar olib borish, ishlarni bosqichma-bosqich bajarish qobiliyatini rivojlantiradi. Matematik tafakkur ham uni kelajakda nima bo'lishini, atrof-muhitda nimalar bo'lishini bashorat qilish darajasiga olib chiqadi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Matematika ta'limga kompetensiyaga asoslangan yondashuv o'quvchilarning kasbiy, shaxsiy va kundalik hayotida duch keladigan vaziyatlarda samarali harakat qilish imkonini beradigan amaliy ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirishni, shuningdek, matematika ta'limining amaliy, amaliy yo'nalishlarini mustahkamlashni nazarda tutadi.

Matematikaning hayotimizda tutgan beqiyos o'rni inobatga olingan ravishda mazkur fan birinchi sinfdanoq maktab darsliklariga kiritilgan bo'lib, yurtimizda barcha aniq fanlar qatori matematika ta'limini zamon talablari asosida takomillashtirib borish, uni o'qitishda eng so'nggi pedagogik va innovatsion usullar, multimedia vositalari hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etishga yuqori e'tibor berilmoqda. Modellashtirishdan foydalanib, talabalar ma'lumotni grafik shaklda kompyuter multimedia ko'rinishida taqdim etishlari mumkin. Natijada, ular matematikani chuqur o'rganishda va o'quv jarayonida mustaqillikka moyil bo'ladilar.

Natijalar:

Ayniqsa, o'quv fanini akademik bilim berishdan ko'ra ko'proq hayot bilan bog'lash, amaliy misol va masalalarni yechish, o'quvchilarni mustaqil izlanish, o'qib-

o‘rganishga jalb qilishning ahamiyati beqiyos. Dars jarayonida o‘quvchi o‘zini majburan partaga mixlab qo‘yilgandek his etmasligi, aksincha, mashg‘ulotlarda katta ishtiyoy, kuchli xohish bilan qatnashishiga erilishi kerak.

Matematik bilimlar nafaqat baho olish uchun savol-javoblar yoki imtihonlarda, balki uyda, ish jarayonida, sport va san’at bilan shug‘ullanishda, savdo-sotiq, oldi-berdi – hayotning har bir lahzasida o‘quvchiga naf berishini u chuqur anglab yetishi muhim. Buning uchun esa mazkur fan o‘qituvchisi o‘tayotgan mavzularini bevosita hayot bilan bog‘lab, biror misol yoki masala, topshiriqlarni turmushdagi oddiy vaziyatlar yordamida yechishga o‘rgatishi zarur.

Ta’lim muassasalarida kompyuter texnologiyalarining joriy etilishi o‘quv jarayonini optimallashtirishga keng yo‘l ochmoqda. Keyingi o‘n yillikda matematika o‘qitishda kompyuterlardan foydalanish bir qancha asosiy yo‘nalishlarda amalgalashirildi. Bularga bilimlarni kompyuter yordamida baholash, har xil turdag'i ta’lim dasturlarini ishlab chiqish va ishlab chiqish, kognitiv matematik o‘yinlarni ishlab chiqish va boshqalar kiradi.

Muhokama:

Matematika o‘qitishning yangi texnik vositalari, jumladan, kompyuter va boshqa axborot texnologiyalari jadal joriy etilayotgan hozirgi davrda fanlararo integratsiyani ta’minalash maqsadida informatika fanining yutuqlaridan foydalanish dolzarb masalalardan biri sanaladi. Ta’lim muassasalarida kompyuter texnologiyalarining joriy etilishi o‘quv jarayonini optimallashtirishga keng yo‘l ochmoqda. Keyingi o‘n yillikda matematika o‘qitishda kompyuterlardan foydalanish bir qancha muhim yo‘nalishlarda amalgalashirildi.

Modellashtirishdan foydalanib, talabalar ma'lumotni grafik shaklda kompyuter multimedia ko'rinishida taqdim qilishlari mumkin. Natijada, ular matematikani chuqur o‘rganishda va o‘quv jarayonida mustaqillikka moyil bo‘ladilar. Ko‘p hollarda paydo bo‘ladigan matematik masalani tez va aniqlik bilan hal etiah uchun professional matematikdan o‘z kasbi bilan bir vaqtida ma'lum bir algoritmik til va dasturlashni bilish talab qilinadi.

Xulosa:

Xulosa o‘rnida shuni aytish mumkinki, mamlakatimizning jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvi, fan-texnika taraqqiyoti navqiron avloddan o‘zgaruvchan jahon mehnat bozorida raqobatbardosh bo‘lishni, fanlarni puxta egallashni taqozo qilmoqda. Bu ta’lim tizimiga, jumladan, matematika fanini o‘qitishga ilg‘or milliy va xalqaro tajribaga asoslangan standartlarni joriy qilish orqali ta’minaladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Axmedov M. , Abduraxmonova N., Jumayev M.E. Matematika darsligi metodik qo'llanma.Toshkent. —"Sharqr" 2005.
2. Jumayev M.E. "Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasidan laboratoriya mashg'uloti" Toshkent: "Yangi asr avlodi" 2006.
3. Jumayev M.E., Tojiyeva Z.G. "Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi" Toshkent fan va texnalogiya 2005.
4. Bekboyeva N.M., Adambekova G.A. "Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi" Toshkent o'qituvchi 2003.
5. Bikbayeva N.U, R.I.Sidelnikova, G.A.Adambekova. Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitish metodikasi. Toshkent. —"O'qituvchi" 2003.